

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان
دانشکده پزشکی
گروه آموزشی : علوم تشریحی
طرح درس : بافت شناسی نظری پزشکی

➤ نام درس: بافت شناسی	➤ رشته تحصیلی دانشجویان: پزشکی
➤ روز و ساعت برگزاری: یکشنبه ساعت ۵/۵-۳/۵	➤ محل برگزاری: سمعی بصری
➤ سه شنبه ساعت ۹/۵-۷/۵	
➤ تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۳ واحد نظری	
➤ مدرس درس: دکتر اسدی - دکتر امینی زاده	

الف- بافت شناسی عمومی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با ساختار میکروسکوپی بافتهای تشکیل دهنده بدن انسان در حالت طبیعی

اهداف اختصاصی درس:

➤ دانشجو بتواند اهمیت بافت شناسی را بیان کند. نحوه آماده سازی بافت و تکنیک های مطالعه را

توضیح دهد

➤ دانشجو بتواند اجزاء سلولی و ویژگی های سلولهای متفاوت را شرح دهد.

➤ دانشجو قادر باشد انواع بافت های پایه اعم از پوششی، همبند، عضلانی و عصبی را با ذکر

ویژگیهای ساختاری، سلولی، محل قرارگیری و وظیفه آن ها شرح دهد.

منبع اصلی : بافت شناسی پایه جان کوئیرا ۲۰۱۶

سایر منابع : بافت شناسی انسانی دکتر سلیمانی راد، بافت شناسی گارتنر

مدرس	اهداف ویژه	هدف کلی	جلسه
دکتر امینی زاده	<ul style="list-style-type: none"> ➤ اهمیت بافت شناسی را بیان نماید ➤ میکروسکوپ نوری را شرح دهد ➤ نحوه آماده سازی بافت ها را شرح دهد ➤ تکنیک های هیستوشیمی و ایمنوهیستوشیمی را توضیح دهد ➤ با میکروسکوپ الکترونی آشنا شود. 	اهمیت بافت شناسی و تکنیک های مطالعه بافت	اول
دکتر امینی زاده	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ساختمان غشاء سلول را شرح دهد ➤ سیتوزول و ساختار آن را توضیح دهد ➤ ساختار و عملکرد میتوکندری را شرح دهد ➤ ساختار و عملکرد ریبوزوم را شرح دهد ➤ مراحل سنتز پروتئین را شرح دهد ➤ ساختار و عملکرد شبکه آندوپلاسمی را شرح دهد ➤ ساختار و عملکرد دستگاه گلژی را شرح دهد ➤ ساختار و عملکرد لیزوزوم را شرح دهد ➤ ساختار و عملکرد پراکسی زوم را شرح دهد ➤ تیغه های حلقوی را توضیح دهد ➤ ساختار سانتیریول و نقش آنها را شرح دهد ➤ اسکلت سلولی را توضیح دهد ➤ میکروتوبول و میکروفیلانمنت را توضیح دهد ➤ اجزاء غیر زنده سیتوپلاسم را شرح دهد 	آشنایی با سلول و فراساختمان سلول با تاکید بر عملکرد آن	دوم
دکتر امینی زاده	<ul style="list-style-type: none"> ➤ پوشش هسته سلول را توضیح دهد ➤ ساختار مولکولی کروماتین را شرح دهد ➤ کروموزوم را توضیح دهد ➤ مراحل تقسیم سلول میتوز را شرح دهد ➤ مراحل تقسیم سلول میوز را شرح دهد ➤ چرخه سلولی را توضیح دهد ➤ مرگ سلولی و آپوپتوز را توضیح دهد ➤ رابطه ساختمان سلول با عملکرد آن را توضیح دهد. 	آشنایی با سلول و فراساختمان سلول با تاکید بر عملکرد آن	سوم

<p>دکتر امینی زاده</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ بافت پوششی و انواع آن را توضیح دهد ➤ ویژگی های اختصاصی سطوح مختلف سلول های بافت پوششی را شرح دهد ➤ تیغه پایه و غشاء پایه را توضیح دهد ➤ پرده های مخاطی و سروزی را شرح دهد ➤ بافت پوششی غده ای را توضیح دهد ➤ انواع غدد از نظر ساختار و ماهیت مواد ترشحاتی را شرح دهد 	<p>آشنایی با بافت پوششی</p>	<p>چهارم</p>
<p>دکتر امینی زاده</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ سلول های بافت همبند را نام برده و ویژگی های هر یک را بیان نماید ➤ رشته های بافت همبند را نام ببرد و ویژگی های آنها را شرح دهد ➤ ماده زمینه را با تاکید بر ساختار شیمیایی توضیح دهد ➤ انواع بافت همبند را نام ببرد ➤ ویژگی های بافت همبند سست را ذکر نماید ➤ ویژگی های بافت همبند متراکم و انواع آن را توضیح دهد ➤ بافت همبند مزانشیمی را شرح دهد ➤ بافت همبند موکوسی را توضیح دهد ➤ بافت همبند رتیکولر را شرح دهد ➤ ویژگی های بافت چربی و انواع آن را توضیح دهد ➤ هیستوفیزیولوژی بافت همبند را شرح دهد 	<p>آشنایی با بافت همبند</p>	<p>پنجم</p>
<p>دکتر امینی زاده</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ انواع سلول های بافت غضروفی را نام برده و ویژگی های هر یک را بیان نماید ➤ انواع رشته های بافت غضروفی را نام ببرد و ویژگی های آنها را شرح دهد ➤ ماده زمینه بافت غضروفی را توضیح دهد ➤ انواع بافت غضروفی را نام ببرد ➤ غضروف شفاف را شرح داده و ویژگی های آن را نام ببرد ➤ غضروف الاستیک را شرح داده و ویژگی های آن را نام ببرد ➤ غضروف رشته ای را شرح داده و ویژگی های آن را نام ببرد 	<p>آشنایی با بافت غضروفی</p>	<p>ششم</p>

	<p>را نام ببرد</p> <p>➤ رشد غضروف را توضیح داده و انواع آن را ذکر کند</p>		
دکتر امینی زاده	<p>➤ انواع سلول های استخوانی را با تاکید بر عملکرد این سلول ها شرح دهد</p> <p>➤ ساختمان میکروسکوپی استخوان های متراکم را توضیح دهد</p> <p>➤ ساختمان میکروسکوپی استخوان های اسفنجی را شرح دهد</p> <p>➤ رگ های خونی و اعصاب استخوان را شرح دهد</p> <p>➤ مکانیسم کلسیفیه شدن را بیان نماید</p> <p>➤ استخوان سازی ثانویه و Remodeling را شرح دهد</p> <p>➤ فرایند ترمیم شکستگی استخوان را توضیح دهد</p>	آشنایی با بافت استخوانی	هفتم
دکتر امینی زاده	<p>➤ انواع بافت استخوانی را توضیح دهد.</p> <p>➤ روش استخوان سازی درون غشایی را شرح دهد.</p> <p>➤ روش استخوان سازی داخل غضروفی را توضیح دهد.</p> <p>➤ انواع مفصل و اجزاء مفصل دیارتروز را بیان نماید.</p>	آشنایی با انواع بافت استخوان استخوان سازی و مفصل	هشتم
دکتر امینی زاده	<p>➤ قسمت های تشکیل دهنده نورون را شرح دهد</p> <p>➤ ویژگی های جسم سلولی نورون را توضیح دهد</p> <p>➤ ویژگی های زوائد سیتوپلاسمی نورون را شرح دهد</p> <p>➤ رشته عصبی و انواع آن را توضیح دهد</p> <p>➤ سیناپس و انواع آن را توضیح دهد</p> <p>➤ ساختار سیناپس شیمیایی را با تاکید بر عملکرد آن شرح دهد</p> <p>➤ ترمیم عصب را توضیح دهد</p> <p>➤ انواع سلول های نوروگلیا را با تاکید بر عملکردشان بیان کند.</p>	آشنایی با بافت عصبی	نهم
دکتر امینی زاده	<p>➤ دستگاه عصبی و انواع آن را نام ببرد</p>	ادامه مبحث بافت عصبی	دهم

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ساختمان عصب محیطی را شرح دهد ➤ انواع گانگلیون های عصبی و ساختار بافتی آنها را شرح دهد ➤ دستگاه عصبی اتونوم را توضیح دهد ➤ پایانه های اعصاب حسی و حرکتی را شرح دهد. ➤ قسمت های مختلف دستگاه عصبی مرکزی را نام ببرد ➤ ساختار نخاع را شرح دهد ➤ ساختار مخچه را توضیح دهد ➤ ساختار مخ را شرح دهد ➤ پرده های اطراف مغز و ساختار بافتی آنها را توضیح دهد ➤ پرده های اطراف نخاع را شرح داده و با مغز مقایسه نماید ➤ سد خونی مغزی را توضیح دهد ➤ بطن های مغزی را شرح دهد ➤ ساختار و عملکرد شبکه کروئید را توضیح دهد ➤ مایع مغزی نخاعی را توصیف کند 		
دکتر امینی زاده	<ul style="list-style-type: none"> ➤ انواع بافت عضلانی را نام برده و ساختار آنها را شرح دهد ➤ مقطع طولی و عرضی سه نوع بافت عضلانی را با هم مقایسه نماید ➤ مکانیسم انقباض در عضله اسکلتی را توضیح دهد ➤ مکانیسم انقباض در عضله صاف را توضیح دهد ➤ Dense Body ، دیاد و تریاد را توضیح دهد ➤ اجزاء عضله اسکلتی و قلبی را مقایسه نماید ➤ ساختمان بافتی دستگاه هدایتی قلب را شرح دهد 	آشنایی با بافت عضلانی	یازدهم

شیوه تدریس:

- سخنرانی، طرح سؤال و پاسخ به سئوالات در طول ارائه مطلب
- استفاده از ویدئو پروژکتور و تخته وایت برد

وظایف فراگیران :

- حضور منظم و مشارکت فعال در کلاس
- پاسخ به کوئیزها و امتحانات مختلف

نحوه ارزشیابی:

- حضور در کلاس، مشارکت فعال در کلاس و کوئیز (۱۰٪)
- امتحان اول (۲۲٪)
- امتحان دوم (۲۲٪)
- امتحان سوم (۲۲٪)
- امتحان چهارم (۲۴٪)

ب- بافت شناسی اختصاصی

مدرس : دکتر اسدی

هدف کلی درس : آشنایی با سلولها و بافتها ی تشکیل دهنده ی بدن

منابع اصلی درس: بافت شناسی تألیف دکتر جعفر سلیمانی راد

Color textbook of Histology (Gartner), Basic Histology (Junqueira),

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۱۲	هفته دوازدهم	آشنایی با دستگاه گردش خون	آشنایی با: ۳- رگهای خونی ۴- رگهای رگ و اعصاب رگ ۵- اجسام کاروتید و سینوس کاروتید ۶- قلب ۷- عروق لنفاوی	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	امادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰٪)
۱۳	هفته سیزدهم	آشنایی با سلولهای خونی و خونسازی	آشنایی با: ۸- پلازما ۹- سلولهای خونی ۱۰- سلولهای بنیادی خونساز ۱۱- مغز استخوان ۱۲- بلوغ سلولهای هونی	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	امادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰٪)
۱۴	هفته چهاردهم	آشنایی با: ۸- پلازما ۹- سلولهای خونی ۱۰- سلولهای بنیادی خونساز ۱۱- مغز استخوان ۱۲- بلوغ سلولهای هونی	آشنایی با: ۱- انواع سلولهای ایمنی ۲- انواع آنتی بادی ۳- سلولهای ارائه کننده آنتی ژن ۴- سیستم کمپلمان	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	امادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰٪)

۱۵	هفته پانزدهم	آشنایی با دستگاه ایمنی و اندامهای لنفوی	آشنایی با: ۱- تیموس ۲-طحال ۳-عقد های لنفوی ۴-لوره ها و بافتهای لنفوی متصل به مخاط	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۱۶	هفته شانزدهم	آشنایی با دستگاه گوارش	آشنایی با: ۱-ساحتمان عمومی دستگاه گوارش ۲-حفره دهانی	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۱۷	هفته هفدهم	آشنایی با دستگاه گوارش	آشنایی با: ۱-مری ۲-معده ۳-روده	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۱۸	هفته هجدهم	آشنایی با اندامهای ضمیمه دستگاه گوارش	شنایی با: ۱-غدد بزاقی ۲-پانکراس ۳-کبد ۴-کیسه صفرا	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۱۹	هفته نوزدهم	آشنایی با دستگاه تنفس	آشنایی با: ۱-ببینی و سینوسهای اطراف آن ۲-حلق ۳-نای ۴-برونش و	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۲۰	هفته بیستم	آشنایی با پوست	آشنایی با: ۱-اپیدرم، درم و هیپودرم ۲-مو، ناخن، غدد عرق و غدد چربی	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۲۱	هفته بیست و یکم	آشنایی با دستگاه ادراری	آشنایی با: ۱-کلیه ۲-میزنای ۳-مثانه ۴-مجاری ادراری	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۲۲	هفته بیست و دوم	آشنایی با هیپوفیز	آشنایی با: ۱-اندو هیپوفیز ۲-نورو هیپوفیز	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۲۳	هفته بیست و سوم	آشنایی با غدد اندوکرین	۱-غده فوق کلیوی ۲-جزائر لانگرهانس ۳-تیرونید ۴-پاراتیروئید ۵-پینه آل	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۲۴	هفته بیست و چهارم	آشنایی با دستگاه تولید مثل مرد	آشنایی با: ۱-غدد تناسلی مذکر ۲-مجاری تناسلی ۳-غدد ضمیمه	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۲۵	هفته بیست و پنجم	آشنایی با دستگاه تولید مثل مونث	آشنایی با: ۱-تخمدان ۲-لوله رحم ۳-رحم ۴-واژن ۵-پستان	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)
۲۶	هفته بیست و ششم	آشنایی با گوش و چشم	آشنایی با: ۱-دستگاه گیرنده نوری ۲-دستگاه گیرنده شنوایی	درک و فهم	سخنرانی و بحث، پرسش در طول جلسه	ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد	۹۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ جلسه بعد	امتحان پایان ترم (۵۰%)

روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل: سخنرانی، مباحثهای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی
آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی) آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان (مرحلهای یا تکوینی) در فرایند تدریس با هدف شناسایی
قوت و ضعف دانشجویان (و آزمون پایانی یا تراکمی) پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط
دانشجویان برگزار گردد.